

mænd og Huusmand, og Huusmændene have hidindtil været unddraget fra enhverformhelt Indflydelse med Hensyn til vore nuværende Sogneforstanderskabers Sammensætning, og, som bekendt, er der meget stor Misforholdelse omkring i Landet i denne udelukkede Klasse, fordi den er udelukket ved de kommunale Valg (Hør!), men det har dog vist sig paa de allerfleste Steder, saavidt mig bekendt, ved Valgene til Rigsdagen, at disse to Dele af Landbostanden have staaet temmelig enige og ikke have overført den kommunale Uenighed, der kunde være mellem dem, ved Valghandlingen til Folkethingets Medlemmer; det har vist sig der, at man meget godt har indseet, at den Uenighed, der, paa Grund af den mindre rigtige Ordning af Forholdene, maatte udvikles i kommunal Henseende, ikke uden Skade for begge Parter, vilde kunne oversføres paa Valgene til Rigsdagen.

Naar den samme ærede Rigsdagsmand meente, at den Godseier, som eiede omtrent alle Sognets Jorder, maatte tiltræde som født Medlem, og naar den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Knuth) dertil sagde „Hør!“, saa skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke seer, hvorfor han, naar Tanken var rigtig og det var det Rette, da ikke vilde forlange, at de Godseiere, der kun eiede en Deel af Sognets Jorder, ogsaa skulde tiltræde som fødte Medlemmer; thi, kunde, hvad han befrygtede, Communalbestyrelsen pantsætte Sognets Eiendomme, naaget de tilhørte en Mand, der ikke var Medlem af Sogneforstanderskabet, saa var det jo ogsaa nødvendigt, at en saadan mindre Eier af Grundeieendomme i Communen maatte tiltræde for at paasee sit Lærv. Den ærede Indenrigsminister har imidlertid oplyst igaar, hvad der ogsaa er ligefrem, at Communen ikke kan optage Laan, uden med Regjeringens Tilladelse, og det er jo desuden bestemt i Grundloven, at Communebestyrelserne skulle undergives Statens Tilsyn, saa den Fare, der kunde være for, at man vilde gaae hen at pantsætte en anden Mand's Eiendom, troer jeg ikke er stor. Jeg troer tillige, at man med Vanskelighed vilde kunne finde private Pengemænd, der vilde laane Communen paa Eiendomme, som de

vidste ikke tilhørte den, saa jeg troer, som sagt, at man kan være ganske rolig. Men, skulde den ærede Rigsdagsmands Frygt være grundet, og jeg maa tilstaae, at jeg ikke undrer mig over, at han fremkom med den Paastand, saa maatte han fremkomme med en anden Paastand, hvilket jeg virkelig ogsaa havde ventet, nemlig den, at han vilde have, at Pant haverne ogsaa skulde være fødte Medlemmer af Sogneforstanderskaberne (Latter); thi Pant haverne i et Gods have, ligesaa fuldkommen som Godseieren selv, Interesse af, at Laan ikke optages deri, og jeg mener derfor, at Pant haverne, efter den ærede Rigsdagsmands Anskuelse, ogsaa maatte være fødte Medlemmer af Sogneforstanderskabet, thi ellers vilde det være en Partiskhed for Godseierne, som man dog ikke vel kunde tænke paa. Imidlertid troer jeg nu ikke, at Fleertallet af det ærede Thing vil tænke paa at indsatte saadanne fødte Medlemmer i Sogneforstanderskabet, saa jeg trøder at man kan forlade dette Punkt. I Anledning af, at jeg udtalte en Formodning om, at Præsterne, eftersom Bestemmelsen findes her i Loven, meget sjældent vilde blive valgte Medlemmer af Sogneforstanderskaberne, var der et høiarværdigt Medlem fra Randers Amt 2den Valgkreds (Valentin), som fandt denne min Frygt ugrundet, idet han meente, at Befolkningen ikke saaledes var istand til at kunne tænke sig om med Hensyn til disse Valg, som jeg har troet den var. Jeg vil nu meget gjerne indrømme den ærede Rigsdagsmand, ligesom han igjen indrømmede mig, Ret til at have sin Tro for sig selv, men jeg maa sige, at jeg troer ikke, at Folk i Almindelighed ere saa ukyndige, at de skulde kunne oversee dette Punkt. Jeg har især støttet min Formening herom derpaa, at den geistlige Stand jo viser en overmaade stor Iver i at udbrede den Deel af Dplysning, der angaaer Valgvæsenet. Det er saaledes bekendt nok, at Geistligheden, som jo skal udbrede Dplysning i det Hele taget, med en særdeles stor Iver og Udholdenhed har taget sig af Dplysningen med Hensyn til Valgene, og, da Geistlighedens Stemme i Almindelighed maa ansees for at være af megen Vægt, saa har jeg virkelig troet, at den